

15/2021. sz. vélemény az (EU) 2016/680 irányelv szerint a személyes adatok Egyesült Királyság által biztosított megfelelő szintű védelméről szóló európai bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről

Elfogadás időpontja: 2021. április 13.

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Korábbi változatok

1.1. változat	2021. július 6.	Formázás módosítása
1.0. változat	2021. április 13., kedd	A vélemény elfogadása

TARTALOMJEGYZÉK

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
2. BEVEZETÉS.....	6
2.1. Az Egyesült Királyság adatvédelmi kerete.....	6
2.2. Az Európai Adatvédelmi Testület általi értékelés terjedelme	7
2.3. Általános észrevételek és aggályok.....	8
2.3.1. Az Egyesült Királyság nemzetközi kötelezettségvállalásai.....	8
2.3.2. Az Egyesült Királyság adatvédelmi keretének esetleges jövőbeli eltérése.....	9
3. A SZEMÉLYES ADATOK ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÁLTALI, BŰNÜLDÖZÉSI CÉLÚ KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK	10
3.1. Tárgyi hatály	10
3.2. Biztosítékok, jogok és kötelezettségek	11
3.2.1. Adatkezelés az érintett „hozzájárulása” alapján	11
3.2.2. Az egyének jogai	12
3.2.2.1. <i>Nemzetbiztonsági tanúsítványok</i>	12
3.2.2.2. <i>A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti automatizált döntéshozatal</i>	13
3.2.3. Adattovábbítás harmadik fél részére	13
3.2.4. Nemzetbiztonsági célú további adatkezelés, ideértve az újbóli megosztást.....	16
3.3. Felügyelet és végrehajtás	17

Az Európai Adatvédelmi Testület,

tekintettel a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ (a továbbiakban: bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv) 51. cikke (1) bekezdésének g) pontjára,

tekintettel eljárási szabályzatának 12. és 22. cikkére,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGADTA EL:

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1. Az Európai Bizottság 2021. február 19-én a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerint jóváhagyta a személyes adatok Egyesült Királyság által biztosított megfelelő szintű védelméről szóló végrehajtásihatározat-tervezetét² (a továbbiakban: határozattervezet). Ezt követően az Európai Bizottság megindította annak hivatalos elfogadási eljárását.
2. Ugyanezen a napon az Európai Bizottság kikérte az Európai Adatvédelmi Testület (a továbbiakban: EDPB) véleményét³. Az Európai Adatvédelmi Testület az Egyesült Királyság által biztosított védelem szintjének megfelelőségét magának a határozattervezetnek a vizsgálata, valamint az Európai Bizottság által rendelkezésre bocsátott dokumentumok elemzése alapján mérte fel.
3. Az Európai Adatvédelmi Testület e munkához fő hivatkozási alapként a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 2021. február 2-án elfogadott megfelelőségi referenciáját⁴, valamint az EDPB-nek a megfigyelési intézkedésekre vonatkozó alapvető európai garanciákról szóló 02/2020. sz. ajánlásában⁵ tükröződő, vonatkozó ítélkezési gyakorlatot használta fel.
4. Az Európai Adatvédelmi Testület fő célja, hogy véleményt adjon az Európai Bizottságnak az Egyesült Királyságban az egyéneknek nyújtott védelem szintjének megfelelőségéről. Fontos annak felismerése, hogy az Európai Adatvédelmi Testület nem várja el, hogy az egyesült királyságbeli jogi keret reprodukálja az európai adatvédelmi jogot.
5. Az Európai Adatvédelmi Testület azonban emlékeztet arra, hogy ahhoz, hogy a harmadik ország jogszabályai a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 36. cikke és az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) ítélkezési gyakorlata szerinti megfelelő adatvédelmi szintet nyújtsanak minősüljenek, azoknak igazodniuk kell a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről

¹ HL L 119., 2016.5.4., 89. o.

² Lásd az Európai Bizottság sajtóközleményét, sajtóközlemény – Adatvédelem: az Európai Bizottság elindítja a személyes adatok Egyesült Királyságba történő áramlását biztosító folyamatot, 2021. február 19., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_21_661

³ Ugyanott.

⁴ Lásd az Európai Adatvédelmi Testületnek a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségi referenciáról szóló, 2021. február 2-án elfogadott 01/2021. sz. ajánlását, https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/recommendations012021onart.36led.pdf_hu.pdf

⁵ Lásd az Európai Adatvédelmi Testületnek a megfigyelési intézkedésekre vonatkozó alapvető európai garanciákról szóló, 2020. november 10-én elfogadott 02/2020. sz. ajánlását, https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/recommendations/recommendations-022020-european-essential-guarantees_hu

szóló irányelvben foglalt alapelvek lényegéhez. Az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi, hogy az adatvédelem területén a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemre vonatkozó keret és az Egyesült Királyság jogi kerete szorosan igazodik egymáshoz bizonyos alapvető rendelkezések terén, ilyenek például a fogalmak (pl. „személyes adatok”; „a személyes adatok kezelése”; „adatkezelő”); a jogos célokból végzett jogszerű és tisztességes adatkezelés jogalapjai; a célhoz kötöttség; az adatok minősége és arányossága; az adatmegőrzés, az adatbiztonság és a titoktartás; az átláthatóság; a különleges adatok kategóriái; az automatizált döntéshozatal és profilalkotás.

6. Az Európai Adatvédelmi Testület azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság egészítse ki elemzését az arra vonatkozó információkkal, hogy létezik-e olyan mechanizmus, amely szerint az érintett tagállamok illetékes hatóságai tájékoztatást kapnak a továbbított személyes adatok egyesült királyságbeli hatóságok általi további feldolgozásáról vagy közléséről, és állapítsa meg annak az Egyesült Királyság jogrendje szerinti hatékonyságát.
7. Az Európai Adatvédelmi Testület úgy véli, hogy a Data Protection Act 2018 elnevezésű, 2018. évi adatvédelmi törvény (a továbbiakban: 2018. évi adatvédelmi törvény) 3. részének 5. fejezetében foglalt rendelkezések elvben az uniós jog által garantálttal lényegében azonos szintű védelmet biztosítanak a személyes adatoknak az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságaitól harmadik országba történő továbbítása tekintetében.
8. Noha az Európai Adatvédelmi Testület tudomásul veszi az Egyesült Királyság arra vonatkozó képességét, hogy az Egyesült Királyság adatvédelmi keretére figyelemmel területeket megfelelő szintű adatvédelmet biztosító területként ismerjen el, az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozni kívánja, hogy ez az EU-ból továbbított személyes adatok védelme tekintetében esetlegesen kockázatokat eredményezhet, különösen akkor, ha a jövőben az Egyesült Királyság adatvédelmi kerete eltérne az uniós vívmányoktól. **Ezért az Európai Bizottságnak a fenti helyzetek vonatkozásában be kell töltenie nyomon követési szerepét, és amennyiben az Unióból továbbított személyes adatok lényegében azonos szintű védelmét nem tartják fenn, az Európai Bizottságnak fontolóra kell vennie a megfelelőségi határozatnak az Unióból továbbított adatokra vonatkozó konkrét biztosítékok bevezetése és/vagy a megfelelőségi határozat felfüggesztése céljából történő módosítását.**
9. **Végezetül az Egyesült Királyság és harmadik országok között létrejött nemzetközi megállapodásokat illetően** felkérjük az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg az Egyesült Királyság adatvédelmi keretének és nemzetközi kötelezettségvállalásainak kölcsönhatását, különösen annak érdekében, hogy az Egyesült Királyság megfelelőségi határozata alapján az Unióból az Egyesült Királyságba továbbított személyes adatoknak más harmadik országok részére történő továbbítása esetén biztosított legyen a védelem szintjének folyamatossága; és végezzen folyamatos nyomon követést és szükség esetén lépjen fel, amennyiben az Egyesült Királyság és harmadik országok közötti nemzetközi megállapodások megkötése veszélyeztetheti a személyes adatok Unióban garantált védelmi szintjét.
10. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület kiemeli, hogy az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok között az elektronikus adatokhoz a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából történő hozzáférésről szóló megállapodás (a továbbiakban: az Egyesült Királyság – Egyesült Államok közötti CLOUD Act megállapodás)⁶ hatálybalépése hatással lehet az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságaitól történő adattovábbításokra, különösen a végzések Egyesült Királyság – Egyesült Államok közötti CLOUD Act Megállapodás 5. cikke szerinti kiadásával és továbbításával kapcsolatban.

⁶ Lásd a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának kormánya és az Amerikai Egyesült Államok kormánya között az elektronikus adatokhoz a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából történő hozzáférésről szóló megállapodást, Washington DC, USA, 2019. október 3.

11. Az Európai Adatvédelmi Testület ajánlja továbbá, hogy az Európai Bizottság folyamatosan kísérje figyelemmel, hogy a bűnüldözési együttműködés céljából harmadik országokkal kötendő, a személyes adatok ezen országok részére történő továbbításának jogalapját biztosító jövőbeli megállapodások hatással lehetnek-e az összegyűjtött információk újbóli megosztásának feltételeire, különösen arra, hogy e nemzetközi megállapodások rendelkezései érinthetik-e az Egyesült Királyság adatvédelmi jogának alkalmazását, és rendelkeznek-e további korlátozásról vagy kivételről a bűnüldözési célból gyűjtött információk külföldi felhasználása és közzététele tekintetében. Az Európai Adatvédelmi Testület megítélése szerint ezek az információk és értékelések elengedhetetlenek ahhoz, hogy elvégezhető legyen az Egyesült Királyság jogszabályi kerete és gyakorlata által a tengerentúli közlésekkel kapcsolatban nyújtott védelem szintjének átfogó felülvizsgálata.

2. BEVEZETÉS

2.1. Az Egyesült Királyság adatvédelmi kerete

12. Az Egyesült Királyság adatvédelmi kerete nagyrészt az uniós adatvédelmi kereten [különösen a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelven és a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeleten (a továbbiakban: GDPR) alapul], amely abból a tényből eredeztethető, hogy az Egyesült Királyság 2020. január 31-ig az Unió tagállama volt. Ezen túlmenően a 2018. május 23-án hatályba lépett és az Egyesült Királyság 1998. évi adatvédelmi törvényét hatályon kívül helyező 2018. évi adatvédelmi törvény 3. része révén átülteti a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvet, amellyel, hogy tovább pontosítja az általános adatvédelmi rendeletnek az Egyesült Királyság jogában való alkalmazását, valamint hatásköröket és kötelezettségeket állapít meg a nemzeti adatvédelmi felügyeleti hatóságra, az Egyesült Királyság Információügyi Biztosának Hivatalára (a továbbiakban: információügyi biztos).
13. A határozattervezet (12) preambulumbekzdésében említettek szerint az Egyesült Királyság kormánya hatályba léptette a European Union (Withdrawal) Act 2018 elnevezésű (2018. évi kilépési) törvényt, amely beépíti a közvetlenül alkalmazandó uniós jogszabályokat az Egyesült Királyság jogába. E törvény értelmében az Egyesült Királyság miniszterei hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy jogi eszközök révén másodlagos jogszabályokat vezessenek be annak érdekében, hogy az Egyesült Királyság EU-ból való kilépését követően végrehajtsák a megtartandó uniós jog szükséges módosításait, hogy azok illeszkedjenek a hazai környezethez.
14. Következésképpen az átmeneti időszak⁷ lejárta után az Egyesült Királyságban alkalmazandó vonatkozó jogi keret a következőkből áll:
 - az Egyesült Királyság Data Protection, Privacy and Electronic Communications (Amendments etc.) (EU Exit) Regulations 2019 elnevezésű jogszabály (a kilépéssel kapcsolatos 2019. évi adatvédelmi szabályozás) által módosított általános adatvédelmi rendelete (a továbbiakban: az Egyesült Királyság általános adatvédelmi rendelete), amelyet a 2018. évi kilépési törvény ültetett át az Egyesült Királyság jogába,

⁷ Az átmeneti időszak 2020. december 31-ig tart, amely időpontot követően az uniós jog már nem alkalmazandó az Egyesült Királyságban. Az „áthidaló időszak” legkésőbb 2021. június 30-ig tart, és arra a további időszakra vonatkozik, amely alatt a személyes adatoknak az EU-ból az Egyesült Királyságba történő továbbítása nem minősül adattovábbításnak.

- a kilépéssel kapcsolatos 2019. évi adatvédelmi szabályozással módosított 2018. évi adatvédelmi törvény, valamint a Data Protection, Privacy and Electronic Communications (Amendments etc) (EU Exit) Regulations 2020 elnevezésű, az adatvédelemről, a magánélet védelméről és az elektronikus hírközlésről (módosítások stb.) (Kilépés az EU-ból) szóló 2020. évi rendelet, valamint
- a nyomozati hatáskörökről szóló 2016. évi törvény

(a továbbiakban együtt: az Egyesült Királyság adatvédelmi kerete).

2.2. Az Európai Adatvédelmi Testület általi értékelés terjedelme

15. Az Európai Bizottság határozattervezete az Egyesült Királyság adatvédelmi keretének értékelése alapján készült, amelyet az Egyesült Királyság kormányával folytatott megbeszélések követtek. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 51. cikke (1) bekezdésének g) pontjával összhangban az Európai Adatvédelmi Testületnek független véleményt kell adnia az Európai Bizottság megállapításairól, azonosítania kell a megfelelőségi keretrendszer esetleges hiányosságait, és javaslatokat kell tennie ezek kezelésére.
16. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfelelőségi referenciájában említetteknek megfelelően az *„Európai Bizottság által rendelkezésre bocsátott tájékoztatásnak minden esetben teljes körűnek kell lennie, és lehetővé kell tennie az Európai Adatvédelmi Testületnek, hogy a harmadik ország adatvédelmi szintjét értékelje”*⁸.
17. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az Európai Adatvédelmi Testület időben az Egyesült Királyság jogi keretének vizsgálatára szempontjából releváns dokumentumokat csak részben kapta meg. Az Európai Adatvédelmi Testület a határozattervezetben említett egyesült királyságbeli jogszabályok többségét az abban hivatkozott linkeken keresztül kapta meg. Az Európai Bizottság nem volt abban a helyzetben, hogy az Európai Adatvédelmi Testületnek írásbeli magyarázatokat és az Egyesült Királyság részéről kötelezettségvállalásokat adjon át az Egyesült Királyság hatóságai és az Európai Bizottság közötti, az értékeléssel kapcsolatos információcserékkel kapcsolatban⁹.
18. A fentiek figyelembevételével és az Európai Adatvédelmi Testület számára e vélemény elfogadására biztosított rövid (2 hónapos) határidő miatt az Európai Adatvédelmi Testület úgy döntött, hogy a határozattervezetben szereplő néhány konkrét pontra összpontosít, és ezekről készít elemzést és véleményt. Egy olyan harmadik ország jogának és gyakorlatának elemzésekor, amely a közelmúltig az EU tagállama volt, nyilvánvaló, hogy az Európai Adatvédelmi Testület számos szempontot lényegében azonosnak minősített. Tekintettel a megfelelőség megállapítása elfogadásának folyamatában betöltött szerepére, valamint az elemzendő jogszabályok és gyakorlatok mennyiségére, az Európai Adatvédelmi

⁸ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségi referenciáról szóló 01/2021 ajánlást, 15. pont, 5. o.

⁹ Ezek azok az elemek, amelyek esetében az Európai Bizottság határozattervezetében az Egyesült Királyság hatóságaitól kapott magyarázatokra hivatkozik anélkül, hogy átadta volna az Egyesült Királyság hatóságainak a magyarázatokat alátámasztó írásos dokumentumait, például az alábbiak tekintetében: az átmeneti rendelkezések hatásai és a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés hiánya [(87) preambulumbekzdés]; példák a hozzájárulásra mint az adatkezelés megfelelő alapjára (68. lábjegyzet); a „pontatlan” kifejezés a „helytelen vagy félrevezető” személyes adat helyett (79. lábjegyzet); a Hírszerzési és Biztonsági Bizottság (ISC) hatásköre (245. lábjegyzet); a Törvényszéknél történő panasztétel alacsony küszöbe, valamint az a tény, hogy nem szokatlan, hogy a Törvényszék megállapítja, hogy a panaszt valójában állami hatóságok soha nem vizsgálták (263. lábjegyzet); a jogszabályi és a „common law”-ból eredő hatáskörök kombinációja (52. lábjegyzet); a kormány által gyakorolt előjogon alapuló hatáskörök (62. lábjegyzet); az a tény, hogy más szervezetek kívánságuk szerint szabadon követhetik a rendőrségi információkezelés gyakorlati kódexének elveit (86. lábjegyzet).

Testület úgy döntött, hogy figyelmét azokra a szempontokra összpontosítja, amelyek esetében a legnagyobb szükség van a részletesebb vizsgálatra.

19. Az Európai Adatvédelmi Testület figyelembe vette az alkalmazandó európai adatvédelmi keretet, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 8. és 47. cikkét, amelyek rendre a magán- és a családi élethez való jogot, a személyes adatok védelméhez való jogot, valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot védik; valamint az emberi jogok európai egyezményének (a továbbiakban: EJEE) a magán- és a családi élethez való jogot védő 8. cikkét. A fentiekben túlmenően az Európai Adatvédelmi Testület figyelembe vette a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv követelményeit, valamint a vonatkozó ítélkezési gyakorlatot.
20. Az értékelés célja, hogy véleményt adjon az Európai Bizottságnak az Egyesült Királyságban érvényes védelmi szint megfelelőségének értékeléséről. Az EUB továbbfejlesztette a már a 95/46/EK irányelv alapján is létező, „megfelelő adatvédelmi szintre” vonatkozó elvet. Fontos emlékeztetni arra a mércére, amelyet az EUB a Schrems I. ítéletben határozott meg, azaz, hogy míg a harmadik országban a „védelem szintjének” lényegében azonosnak kell lennie az EU-ban biztosított védelmi szinttel, „azok az eszközök, amelyeket a harmadik ország az ilyen védelmi szint biztosításához e tekintetben igénybe vesz, különbözhetnek azoktól az eszközöktől, amelyeket az Unióban alkalmaznak”¹⁰. Ennek értelmében a cél nem az uniós jogszabályok pontról pontra történő lemásolása, hanem a vizsgált jogszabályok lényegi – alapvető követelményeinek megállapítása. A megfelelőség az érintettek számára biztosított jogok és az adatok kezelését végzők vagy az adatkezelést felügyelők és az ellenőrzést gyakorló független szervezetek számára előírt kötelezettségek kombinációjával érhető el. Az adatvédelmi szabályok azonban csak akkor hatékonyak, ha azok a gyakorlatban is kikényszeríthetők és betarthatók. Ezért a szabályok hatékonyságának biztosítása érdekében nem csupán a harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére továbbított személyes adatokra vonatkozó szabályok tartalmát kell figyelembe venni, hanem a bevezetett rendszert is. A hatékony végrehajtási mechanizmusok kiemelkedő fontosságúak az adatvédelmi szabályok eredményessége szempontjából¹¹.

2.3. Általános észrevételek és aggályok

2.3.1. Az Egyesült Királyság nemzetközi kötelezettségvállalásai

21. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 36. cikke (2) bekezdésének c) pontja és a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfelelőségi referenciája¹² szerint harmadik ország védelmi szintje megfelelőségének értékelésekor az Európai Bizottság figyelembe veszi többek között a harmadik ország által vállalt nemzetközi kötelezettségeket, vagy a harmadik országnak a többoldalú vagy regionális rendszerekben való részvételéből eredő egyéb kötelezettségeket, különösen a személyes adatok védelmével kapcsolatban, valamint e kötelezettségek végrehajtását. Emellett figyelembe kell venni különösen azt, ha a harmadik ország csatlakozott a személyes adatok

¹⁰ Lásd az EUB C-362/14. sz., Maximilian Schrems kontra adatvédelmi biztos ügyben 2015. október 6-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2015:650) (a továbbiakban: Schrems I.) 73–74. pontját.

¹¹ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségi referenciáról szóló 01/2021 EDPB ajánlást, 14. pont, 5. o.

¹² Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségi referenciáról szóló 01/2021 EDPB ajánlást, 24. pont, 7. o.

gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló, 1981. január 28-i Európa tanácsi egyezményhez (a továbbiakban: a 108. egyezmény)¹³, valamint annak kiegészítő jegyzőkönyvéhez¹⁴.

22. **E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület üdvözli, hogy az Egyesült Királyság csatlakozott az EJEE-hez, és az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) joghatósága alatt áll. Emellett az Egyesült Királyság csatlakozott az 108. egyezményhez és annak kiegészítő jegyzőkönyvéhez, 2018-ban aláírta az 108+ sz. egyezményt¹⁵, és jelenleg folyik a munka annak megerősítésén.**

2.3.2. Az Egyesült Királyság adatvédelmi keretének esetleges jövőbeli eltérése

23. Amint az a határozattervezet (171) preambulumbekzdésében szerepel, az Európai Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás¹⁶ által biztosított átmeneti időszak lejártával az Egyesült Királyság saját adatvédelmi rendszerét igazgatja, alkalmazza és juttatja érvényre, és amint az EU-Egyesült Királyság kereskedelmi és együttműködési megállapodás¹⁷ FINPROV.10A. cikke szerinti áthidaló rendelkezés¹⁸ alkalmazása megszűnik, ez magában foglalhatja különösen a határozattervezetben értékelt adatvédelmi keret módosítását vagy megváltoztatását, valamint egyéb releváns fejleményeket.
24. Az Európai Bizottság ezért úgy határozott, hogy felvesz egy hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést – négy évvel a hatálybalépést követően – a határozattervezetébe¹⁹.
25. Fontos megjegyezni, hogy az Egyesült Királyság minisztereinek és az Egyesült Királyság külügyminiszterének azon lehetősége, hogy az áthidaló időszak végét követően másodlagos jogszabályokat vezessenek be, a jövőben az Egyesült Királyság adatvédelmi keretének az Unióétól való jelentős eltérést eredményezheti.
26. Végül, nem csak az átmeneti időszak lejárta óta, az Egyesült Királyságot már nem köti az EUB ítélezési gyakorlata, hanem az EUB már elfogadott ítéletei – amelyeket az Egyesült Királyság jogi keretében megtartott uniós ítélezési gyakorlatnak tekintenek – már nem feltétlenül kötik az Egyesült Királyságot, mivel az Egyesült Királyságnak van lehetősége arra különösen, hogy módosítsa a megtartott uniós jogot az áthidaló időszak végét követően, és a Legfelsőbb Bíróságot nem köti a megtartott uniós ítélezési gyakorlat²⁰.

¹³ Lásd a személyes adatok automatikus feldolgozása során az egyének védelméről szóló, 1981. január 28-i 108. egyezményt.

¹⁴ Lásd a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezménynek a felügyelő hatóságokról és a személyes adatok országhatárokat átlépő áramlásáról szóló, 2001. november 8-án aláírásra megnyitott kiegészítő jegyzőkönyvét.

¹⁵ Lásd a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményt módosító, 2018. május 18-i jegyzőkönyvet (a továbbiakban: 108+ egyezmény).

¹⁶ Lásd a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodást (HL L 029., 2020.1.31., 7. o.).

¹⁷ Lásd az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodást (HL L 444., 2020.12.31., 14. o.).

¹⁸ Az átmeneti időszak 2020. december 31-ig tart, amely időpontot követően az uniós jog már nem alkalmazandó az Egyesült Királyságban. Az „áthidaló időszak” legkésőbb 2021. június 30-ig tart, és arra a további időszakra utal, amely alatt a személyes adatoknak az EU-ból az Egyesült Királyságba történő továbbítása nem minősül adattovábbításnak.

¹⁹ Lásd a határozattervezet 4. cikkét. Lásd még a határozattervezet (172) preambulumbekzdését.

²⁰ Lásd a 2018. évi kilépési törvény 6. szakaszának (3)–(6) bekezdését.

27. Figyelembe véve az Egyesült Királyság adatvédelmi keretének az áthidaló időszak végét követően az uniós vívmányoktól való esetleges eltéréssel kapcsolatos kockázatokat, az Európai Adatvédelmi Testület üdvözlí az Európai Bizottság azon döntését, hogy a határozattervezetre vonatkozóan négyéves megszüntetési záradékot vezet be. Az Európai Adatvédelmi Testület azonban szeretné kiemelni az Európai Bizottság nyomon követési szerepének fontosságát²¹. Az Európai Bizottságnak valójában a határozat hatálybalépésétől kezdve folyamatosan és állandóan nyomon kell követnie minden olyan releváns fejleményt az Egyesült Királyságban, amely hatással lehet az Egyesült Királyság megfeleléségi határozata alapján továbbított személyes adatok védelmi szintjének lényegi azonosságára. Emellett az Európai Bizottságnak a szóban forgó körülmények alapján megfelelő lépéseket kell tennie a megfeleléségi határozat felfüggesztése, módosítása vagy hatályon kívül helyezése révén, amennyiben a megfeleléségi határozat elfogadását követően az Európai Bizottság arra utaló jeleket észlel, hogy az Egyesült Királyságban már nem biztosított a megfelelő szintű védelem.
28. Az Európai Adatvédelmi Testület a maga részéről minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy tájékoztassa az Európai Bizottságot a tagállamok adatvédelmi felügyeleti hatóságai által hozott releváns intézkedésekről, különös tekintettel az uniós érintettek által az EU-ból az Egyesült Királyságba történő személyesadat-továbbítással kapcsolatban benyújtott panaszokra.

3. A SZEMÉLYES ADATOK ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÁLTALI, BŰNÜLDÖZÉSI CÉLÚ KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

3.1. Tárgyi hatály

29. A határozattervezet (24) és azt követő preambulumbekzdéseivel kapcsolatban az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi, hogy a megfeleléségi határozat tervezete nem tartalmazza részletesen a bűnüldözési feladatokat ellátó rendőrségen kívüli egyéb ügynökségek tevékenységeit és az azokra irányadó jogi keretet.
30. Például az Egyesült Királyság megfeleléségi megbeszélésre készült magyarázatának Bűnüldözés című F. szakaszának²² 11. oldala arra enged következtetni, hogy a **Nemzeti Bűnügyi Hivatal** (a továbbiakban: NCA) különösen fontos bűnüldözési ügynökség lehet, amelynek többek között szélesebb körű bűnügyi hírszerzési feladatköre van. Az NCA küldetését akként írja le, hogy a különböző forrásokból származó hírszerzési információkat egyesíti az elemzés, az értékelés és a taktikai lehetőségek maximalizálása érdekében, ideértve a kommunikáció technikai lehallgatásából, az egyesült királyságbeli és a tengerentúli bűnüldözési partnerektől, valamint a biztonsági és hírszerző ügynökségektől származó

²¹ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 36. cikkének (4) bekezdését.

²² Lásd az Egyesült Királyság magyarázatát a megfeleléségi megbeszélésekre, H. szakasz: Bűnüldözés, 2020. március 13., [https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/872237/F-Law-Enforcement .pdf](https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/872237/F-Law-Enforcement.pdf)

információkat²³. Az NCA emellett a nemzetközi bűnüldözési partnerek egyik fő kapcsolattartója és kulcsszerepet tölt be a bűnüldözési operatív információk cseréjében²⁴.

31. Az Európai Adatvédelmi Testület tudomásul veszi továbbá azt a tényt, hogy a Kormányzati Kommunikációs Központ – amelynek tevékenységei jellemzően a 2018. évi adatvédelmi törvény 4. részének, azaz a nemzetbiztonságnak a hatálya alá tartoznak – aktív szerepet tölt be az Egyesült Királyságnak a súlyos és szervezett bűnözés által okozott társadalmi és pénzügyi károk csökkentésében, szorosan együttműködve a Belügyminisztériummal, az NCA-val, Ófelsége Adó és Vámhatóságával és más kormányzati szervekkel²⁵. Tevékenységei a gyermekek szexuális zaklatásával, a csalással és a gazdasági bűncselekmények egyéb fajtáival – többek között a pénzmosással, a technológia bűncselekményre történő felhasználásával, a kiberbűnözéssel, a szervezett bevándorlási bűncselekményekkel, ezen belül az emberkereskedelemmel, valamint a kábítószerrel, lőfegyverekkel való visszaéléssel és más tiltott csempészettel – szembeni fellépéshez kapcsolódnak.
32. **Az Európai Adatvédelmi Testület felkéri az Európai Bizottságot, hogy elemzését egészítse ki azon bűnüldözési területén tevékenykedő szervek elemzésével, amelyek napi működésének központi eleme az adatok – köztük a személyes adatok – gyűjtése és elemzése, ilyen különösen az NCA. Emellett az Európai Adatvédelmi Testület felkéri a Bizottságot, hogy alaposabban vizsgálja meg azon szervezetet, így a Kormányzati Kommunikációs Központot, amelyek tevékenysége egyszerre tartozik a bűnüldözés és a nemzetbiztonság körébe, valamint az azokra a személyesadat-kezelés tekintetében vonatkozó jogi keretet.**

3.2. Biztosítékok, jogok és kötelezettségek

3.2.1. Adatkezelés az érintett „hozzájárulása” alapján

33. Az Európai Adatvédelmi Testület tudomásul veszi az Európai Bizottság határozattervezet (37) és (38) preambulumbekzdésében tett kijelentését, miszerint a **hozzájárulás használata** nem tűnik relevánsnak a megfelelőségi esetkörben, mivel egy adattovábbítási helyzetben az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságai nem hozzájárulás alapján gyűjtik az adatokat közvetlenül egy uniós érintettől.

²³ Lásd a Nemzeti Bűnügyi Hivatal weboldalát, Hírszerzés: az Egyesült Királyságot érintő súlyos szervezett bűnözésről alkotott kép javítása, <https://www.nationalcrimeagency.gov.uk/what-we-do/how-we-work/intelligence-enhancing-the-picture-of-serious-organised-crime-affecting-the-uk>

²⁴ Bár az NCA által feldolgozott bűnüldözési hírszerzési információk nem mindegyike személyes adat, jelentős részük lehet személyes információ, és az itt ismertetett tevékenységek eltérhetnek a klasszikus rendészeti tevékenységektől, így az Egyesült Királyságban a bűnüldöző szervek személyes adatokhoz való hozzáféréseinek értékelése nem lenne teljes az NCA tevékenységeinek alapos értékelése nélkül. Észszerűnek tűnik annak biztosítása, hogy az adatvédelmi elveknek valamennyi érintett bűnüldöző szerv esetében azonos jelentést tulajdonítsanak, ezzel pontosítva a kifejezetten adatvezérelt szervek, például az NCA szerepét. Ezen túlmenően, a „jövőbe tekintés” kapcsán a magyarázat így folytatódik: „[f]olyamatosan új lehetőségeket keresünk a hagyományos képességek gyűjtésére, fejlesztésére és továbbfejlesztésére, hogy növeljük az Egyesült Királyságban és külföldön egyaránt hasznosításra elérhető hírszerzési információk mennyiségét és minőségét.” „Ennek részeként fejlesztjük az új nemzeti adathasznosítási képességet, felhasználva a bűncselekményekről és bíróságokról szóló törvény által a hivatalra ruházott hatásköröket, hogy a kormányzati kézben tárolt adatokat összekapcsoljuk, azokhoz hozzáférjünk és azokat felhasználjuk.” [...] „Mindez növelni fogja gyorsaságunkat és rugalmasságunkat az új fenyegetésekre való reagálásban és a proaktív módon való működésben, a felmerülő fenyegetésekre vonatkozó információk és hírszerzési információk összegyűjtésében és elemzésében, hogy a fenyegetések valóra válása előtt cselekedhessünk”.

²⁵ Lásd a Kormányzati Kommunikációs Központ weboldalát, Küldetés, súlyos és szervezett bűnözés, <https://www.gchq.gov.uk/section/mission/serious-crime>

34. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület emlékeztet arra, hogy a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 36. cikke (2) bekezdésének a) pontja olyan elemek széles körének értékelését írja elő, amelyek nem korlátozódnak az adattovábbítás esetkörüire, ideértve „a jogállamiságot, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartását, a vonatkozó általános és ágazati jogszabályokat, beleértve [...] a büntetőjogra vonatkozó jogszabályokat is”.
35. Bűnüldözési összefüggésben a hozzájárulásreleváns lehet az adatkezelés jogalapjaként további biztosítékként, vagy általánosabban véve a személyes adatok megszerzéséhez vezető nyomozati hatáskörök gyakorlásának alapjaként, például harmadik fél beleegyezése helyiségei átkutatásához vagy adattároló elkobzásához.
36. Az Európai Adatvédelmi Testület – többek között az Európai Bizottság által a határozattervezet (38) preambulumbekzdésében szolgáltatott információk alapján – megjegyzi, hogy a hozzájárulás az Egyesült Királyság rendszerében kialakított használatához mindig jogalapra kell hivatkozni. Ez azt jelenti, hogy még abban az esetben is, ha a rendőrségnek törvényes hatásköre van arra, hogy nyomozás céljára feldolgozza az adatokat, bizonyos különleges körülmények között (például DNS-minta gyűjtése céljából), a rendőrség megfelelőnek ítélni, hogy kikérje az érintett hozzájárulását.
37. **Az Európai Adatvédelmi Testület felkéri az Európai Bizottságot, hogy fősabályként elemezze a hozzájárulás bűnüldözési célú lehetséges felhasználását egy harmadik ország bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségének értékelése során.**

3.2.2. Az egyének jogai

3.2.2.1. Nemzetbiztonsági tanúsítványok

38. A 2018. évi adatvédelmi törvény 79. szakasza szerint az adatkezelők kérelmezhetnek a miniszter, a kabinet tagja, a főügyész vagy a skóciai főügyész által kiállított nemzetbiztonsági tanúsítványokat, amelyek igazolják, hogy a 2018. évi adatvédelmi törvény 3. részének 3. és 4. fejezetében foglalt kötelezettségek és jogok korlátozása a nemzetbiztonság védelméhez szükséges és arányos intézkedésnek minősül.
39. E tanúsítványok célja, hogy az adatkezelők számára nagyobb jogbiztonságot nyújtsanak, és döntő bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy a személyes adatok kezelése során a nemzetbiztonság irányadó. Meg kell azonban említeni, hogy ezekre a tanúsítványokra nem azért van szükség, hogy a nemzetbiztonsági korlátozásokra lehessen hagyatkozni, hanem átláthatósági mércét jelentenek²⁶.
40. Az Európai Adatvédelmi Testület a 2018. évi adatvédelmi törvény 20. mellékletének 17. és 18. pontjából úgy értelmezi, hogy az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján kiállított nemzetbiztonsági tanúsítvány (a továbbiakban: korábbi tanúsítvány) 2019. május 25-ig kiterjedt a személyes adatoknak a 2018. évi adatvédelmi törvény szerinti kezelésére. Addig az időpontig lecserélés vagy visszavonás kivételével a korábbi tanúsítványokat úgy kezelték, mintha azokat a 2018. évi adatvédelmi törvény szerint állították volna ki. Amennyiben azonban az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján kiállított nemzetbiztonsági tanúsítványnak nincs kifejezett lejárat ideje, az Európai Adatvédelmi Testület értelmezése szerint az ilyen tanúsítvány az 1998. évi adatvédelmi törvény szerinti adatkezelés

²⁶ Lásd: Egyesült Királyság Belügyminisztériuma, a 2018. évi adatvédelmi törvény, Nemzetbiztonsági tanúsítványokról szóló útmutató, 2020. augusztus, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/910279/Data_Protection_Act_2018_-_National_Security_Certificates_Guidance.pdf, 4. o.

tekintetében továbbra is hatályban marad, kivéve, ha a tanúsítványt visszavonják vagy megsemmisítik²⁷. Bár az említett korábbi tanúsítványok által biztosított védelem az 1998. évi adatvédelmi törvény szerinti személyes adat-kezelésre korlátozódik, az EDPB tudomásul veszi, hogy az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján új nemzetbiztonsági tanúsítványok állíthatók ki az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján kezelt személyes adatok tekintetében²⁸.

41. **A teljesség érdekében az Európai Adatvédelmi Testület felkéri az Európai Bizottságot, hogy megfeleléségi határozattervezetében tegye egyértelművé, hogy nemzetbiztonsági tanúsítványok továbbra is kiállíthatók az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján. Az Európai Adatvédelmi Testület felkéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy megfeleléségi határozattervezetében ismertesse az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján kiadott tanúsítványokra vonatkozó jogorvoslati és felüyeleti mechanizmusokat. Végezetül az Európai Adatvédelmi Testület felkéri az Európai Bizottságot, hogy megfeleléségi határozattervezetébe foglalja bele az 1998. évi adatvédelmi törvény alapján kiadott meglévő tanúsítványok számát, és gondosan kövesse nyomon ezt a szempontot.**

3.2.2.2. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti automatizált döntéshozatal

42. Az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozza, hogy a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 11. cikkének (3) bekezdése tiltja az olyan profilalkotást, amely természetes személyekkel szemben a személyes adatok különleges kategóriái alapján hátrányos megkülönböztetést eredményez. Az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi azonban, hogy a 2018. évi adatvédelmi törvény 50. szakasza, amely meghatározza az automatizált döntéshozatalra vonatkozó különös szabályokat, ilyen tilalmat nem ír elő.
43. **Az Európai Adatvédelmi Testület ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy ellenőrizze ezt a pontot, és megfeleléségi határozatában kifejezetten közölje megállapításait. Az Európai Adatvédelmi Testület felkéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az automatizált döntéshozattal és profilalkotással kapcsolatos ügyeket.**
44. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfeleléségi referenciája szerint „a harmadik ország jogának minden esetben rendelkeznie kell az érintett jogaira és szabadságaira vonatkozó szükséges biztosítékokról. Ebben a tekintetben figyelembe kell venni azt is, hogy létezik-e olyan mechanizmus, amely tájékoztatja az érintett tagállam illetékes hatóságait minden további adatkezelésről, például a továbbított adatok nagyléptékű profilalkotás céljából történő felhasználásáról”²⁹.
45. **Az Európai Adatvédelmi Testület felkéri a Bizottságot, hogy az Európai Adatvédelmi Testület által referenciaként adott útmutatásra figyelemmel értékelje ezt az elemet.**

3.2.3. Adattovábbítás harmadik fél részére

46. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfeleléségi referenciája szerint a személyes adatoknak az eredeti címzett által egy másik harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő újbóli továbbítása nem veszélyeztetheti azon természetes személyek – az Unióban

²⁷ Lásd: Egyesült Királyság Belügyminisztériuma, 2018. évi adatvédelmi törvény, Nemzetbiztonsági tanúsítványokról szóló útmutató, 2020. augusztus, 5. o.

²⁸ Lásd: Egyesült Királyság Belügyminisztériuma, 2018. évi adatvédelmi törvény, Nemzetbiztonsági tanúsítványokról szóló útmutató, 2020. augusztus, 5. o.

²⁹ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfeleléségi referenciáról szóló 01/2021 EDPB ajánlást, 59–61. pont.

biztosított – védelmének szintjét, akiknek az adatait továbbítják. Ezért az ilyen újbóli továbbítás csak akkor engedélyezhető, ha az uniós jog által szavatolt védelmi szint folytonossága biztosított. Az Európai Adatvédelmi Testület megítélése, hogy – amint arra az Európai Bizottság értékelésében rámutatott – a 2018. évi adatvédelmi törvény 3. részének 5. fejezetében és különösen annak 73. szakaszában foglalt rendelkezések elvben az uniós jog által biztosítottal lényegében azonos szintű védelmet biztosítanak a személyes adatoknak az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságaitól harmadik országba történő továbbítása tekintetében.

47. Ezenkívül a 2018. évi adatvédelmi törvény 73. szakasza (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy az adatkezelő csak akkor továbbíthatja a személyes adatokat egy másik harmadik ország vagy nemzetközi szervezet részére, „ha a személyes adatokat eredetileg az Egyesült Királyságtól eltérő tagállam továbbította vagy bocsátotta más módon az adatkezelő vagy más illetékes hatóság rendelkezésére, az a tagállam, vagy az adott tagállamban letelepedett és a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazásában illetékes hatóságnak minősülő más személy a tagállam jogával összhangban engedélyezte az adattovábbítást”. Az említett rendelkezések megfelelőnek tűnnek a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfelelőségi referenciájának, amely előírja, hogy figyelembe kell venni azt is, hogy létezik-e olyan mechanizmus, amely lehetővé teszi az érintett tagállam illetékes hatóságainak tájékoztatását és az ilyen újbóli adattovábbítás engedélyezését. Az EU-ból továbbított adatok eredeti címzettjének felelősséggel kell tartoznia, és képesnek kell lennie annak bizonyítására, hogy a tagállam érintett illetékes hatósága engedélyezte az újbóli adattovábbítást, valamint hogy az adatok újbóli továbbítására megfelelő biztosítékok állnak rendelkezésre az azon harmadik országra vonatkozó megfelelőségi határozat hiányában, amelybe az adatokat újból továbbítanák. „Ebben az összefüggésben figyelembe kell venni az adatokat továbbító tagállami hatóságok által meghatározott, vonatkozó adatkezelési kódok végrehajtására vonatkozó kötelezettséget vagy kötelezettségvállalást is”³⁰.
48. **Az Európai Adatvédelmi Testület felkéri a Bizottságot, hogy ezt az elemet az Európai Adatvédelmi Testület által a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfelelőségi referenciájában adott iránymutatásra figyelemmel értékelje.**
49. Másodsor, amint azt a határozattervezet (81) preambulumbekkezdése kifejti, az Egyesült Királyság külügyminisztere az információügyi biztossal folytatott konzultációt követően jogosult elismerni, hogy egy harmadik ország (vagy egy harmadik országon belüli terület vagy ágazat), egy nemzetközi szervezet vagy az ilyen ország, terület, ágazat vagy szervezet leírása biztosítja a személyes adatok megfelelő szintű védelmét³¹. A védelmi szint megfelelőségének értékelésekor az Egyesült Királyság külügyminiszterének ugyanazokat az elemeket kell figyelembe vennie, amelyeket az Európai Bizottságnak értékelnie kell a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv (67) preambulumbekkezdésével és a megtartott uniós ítélkezési gyakorlattal együtt értelmezett 36. cikke (2) bekezdésének a)–c) pontja alapján. Ez azt jelenti, hogy egy harmadik ország megfelelő védelmi szintjének értékelésekor a vonatkozó mérce az, hogy a szóban forgó harmadik ország az Egyesült Királyságban biztosítottal „lényegében azonos” szintű védelmet biztosít-e. Bár az Európai Adatvédelmi Testület tudomásul veszi az Egyesült Királyság arra vonatkozó képességét, hogy a 2018. évi adatvédelmi törvény szerint az Egyesült Királyság adatvédelmi keretére figyelemmel területeket

³⁰ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségi referenciáról szóló 01/2021 EDPB ajánlást, 55. és 56. pont.

³¹ Lásd a 2018. évi adatvédelmi törvény 182. szakaszának (2) bekezdését. Lásd még az egyetértési megállapodást az információügyi biztos és az Egyesült Királyság új megfelelőségi értékeléseivel kapcsolatos szerepéről, <https://ico.org.uk/about-the-ico/news-and-events/news-and-blogs/2021/03/secretary-of-state-for-the-department-for-dcms-and-the-information-commissioner-sign-memorandum-of-understanding/>

megfelelő szintű adatvédelmet biztosító területként ismerjen el, az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozni kívánja, hogy ez utóbbi területekre a mai napig nem feltétlenül vonatkozik az Európai Bizottság által kiadott, az EU-ban biztosított védelemmel „lényegében azonos” védelmi szintet elismerő megfelelőségi határozat. Ez az EU-ból továbbított személyes adatok védelme tekintetében esetlegesen kockázatokat eredményezhet, különösen akkor, ha a jövőben az Egyesült Királyság adatvédelmi kerete eltérne az uniós vívmányoktól. Meg kell jegyezni, hogy 2020 júliusában az EUB Schrems II. ügyben hozott, mérföldkőnek számító ítélete³² az Egyesült Államok adatvédelmi pajzsáról szóló határozat érvénytelenítését eredményezte, mivel a Bíróság szerint az USA jogi kerete nem tekinthető az EU-val lényegében azonos szintű védelmet biztosítónak. Előfordulhat azonban, hogy az EUB már elfogadott, az Egyesült Királyság jogi keretében fenntartott ítélkezési gyakorlatnak minősülő ítéletei már nem kötik az Egyesült Királyságot, mivel az Egyesült Királyságnak lehetősége van különösen arra, hogy az áthidaló időszak végét követően módosítsa a megtartott uniós jogot, és Legfelsőbb Bíróságát nem köti a megtartott uniós ítélkezési gyakorlat³³.

50. **Az Európai Adatvédelmi Testület ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az Egyesült Királyság hatóságai által más harmadik országok tekintetében végzett megfelelőségértékelés folyamatát és kritériumait, különösen azon harmadik országok vonatkozásában, amelyek megfelelőségét az EU a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alapján nem ismerte el.**
51. Amennyiben az Európai Bizottság megállapítja, hogy az Egyesült Királyság által megfelelőnek ítélt harmadik ország nem biztosít a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 36. cikke szerinti, az EU-n belül biztosítottal lényegében azonos szintű védelmet, **az Európai Adatvédelmi Testület felkéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen meg minden szükséges lépést, például módosítsa az Egyesült Királyság megfelelőségi határozatát az EU-ból származó személyes adatokra vonatkozó egyedi biztosítékok bevezetése érdekében, és/vagy fontolja meg az Egyesült Királyság megfelelőségi határozatának felfüggesztését, amennyiben az EU-ból az Egyesült Királyságba továbbított személyes adatok újbóli továbbítása az Egyesült Királyság megfelelőségi szabályozása alapján történik.**
52. Végezetül az Egyesült Királyság által megkötött vagy jövőben megkötendő nemzetközi megállapodásokkal, valamint az ilyen megállapodások harmadik ország részes felei általi, az Unióból származó személyes adatokhoz való esetleges hozzáféréssel kapcsolatban az Európai Adatvédelmi Testület azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg az Egyesült Királyság adatvédelmi keretrendszerének és nemzetközi kötelezettségvállalásainak kölcsönhatását, különösen az Egyesült Királyság megfelelőségi határozata alapján az EU-ból az Egyesült Királyságba továbbított személyes adatok más harmadik országokba történő továbbítása esetén a védelmi szint folyamatosságának biztosítása érdekében; és folyamatosan kísérje figyelemmel az Egyesült Királyság és harmadik országok közötti olyan nemzetközi megállapodások megkötését, amelyek veszélyeztethetik a személyes adatok Unióban garantált védelmi szintjét, és szükség esetén tegyen lépéseket. Például, míg az Európai Bizottság utalt arra, hogy az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok közötti CLOUD Act megállapodásnak³⁴ hatása lehet az egyesült királyságbeli szolgáltatók által az Egyesült Államokba irányuló adattovábbításokra, **az Európai Adatvédelmi Testület kiemeli, hogy e megállapodás hatálybalépése hatással lehet az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságaitól történő**

³² Lásd az EUB C-311/18. sz., Data Protection Commissioner kontra Facebook Ireland Limited és Maximillian Schrems ügyben hozott 2020. július 16-i ítéletét (ECLI:EU:C:2020:559, a továbbiakban: Schrems II. ügy).

³³ Lásd a 2018. évi kilépési törvény 6. szakaszának (3)–(6) bekezdését.

³⁴ Lásd a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának kormánya és az Amerikai Egyesült Államok kormánya között az elektronikus adatokhoz a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából történő hozzáférésről szóló megállapodást, Washington DC, USA, 2019. október 3., <https://www.gov.uk/government/publications/ukusa-agreement-on-access-to-electronic-data-for-the-purpose-of-counteracting-serious-crime-cs-usa-no62019>

adattovábbításokra is, különösen a végzéseknél az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok közötti CLOUD Act megállapodás 5. cikke szerinti kiállítása és továbbítása tekintetében.

53. Az Európai Adatvédelmi Testület úgy véli továbbá, hogy a bűnüldözési együttműködés céljából harmadik országokkal kötendő jövőbeli olyan megállapodások, amelyek jogalapot biztosítanak a személyes adatok ezen országok részére történő továbbításához, szintén jelentősen érinthetik az összegyűjtött információk továbbadásának feltételeit, mivel ezek a megállapodások befolyásolhatják az Egyesült Királyság értékelt adatvédelmi jogi keretét.
54. **Az Európai Adatvédelmi Testület ezért azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság folyamatosan kísérje figyelemmel, hogy az Egyesült Királyság és harmadik országok közötti jövőbeli megállapodások megkötése befolyásolhatja-e az Egyesült Királyság adatvédelmi jogának alkalmazását, és rendelkezzen további korlátozásról vagy kivételekről a bűnüldözési célból gyűjtött információk újbóli megosztása, valamint további felhasználása és közzététele tekintetében. Az Európai Adatvédelmi Testület megítélése szerint ezek az információk és értékelések elengedhetetlenek ahhoz, hogy elvégezhető legyen az Egyesült Királyság jogszabályi kerete és gyakorlata által a tengerentúli közlésekkel kapcsolatban nyújtott védelem szintjének átfogó felülvizsgálata.**
55. Végezetül az Európai Adatvédelmi Testület tudomásul veszi, hogy a 2018. évi adatvédelmi törvény 76. szakasza (4) bekezdésének b) pontjával (Adattovábbítás különleges körülmények alapján) összhangban az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságai személyes adatokat továbbíthatnak harmadik országoknak vagy nemzetközi szervezeteknek, ha az adattovábbítás *„bármely bűnüldözési céllal kapcsolatos jogi tanácsadás igénybevétele céljából szükséges”*. **Az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozza, hogy a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 38. cikke nem tartalmaz ennek megfelelő rendelkezést; ezért felkéri az Európai Bizottságot annak pontosítására, hogy mi értendő jogi tanácsadás alatt, és hogy ilyen esetekben milyen típusú személyes adatok cseréjére kerül sor.**

3.2.4. Nemzetbiztonsági célú további adatkezelés, ideértve az újbóli megosztást

56. Az Európai Adatvédelmi Testület a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfelelőségi referenciájában rámutatott, hogy az Unióból továbbított adatoknak a nem bűnüldözési – például nemzetbiztonsági – célokból történő további feldolgozását vagy közzétételét szintén jogszabálynak kell előírnia, és annak szükségesnek és arányosnak kell lennie. Amint azt az Európai Bizottság a határozattervezetében értékelte, a 2018. évi adatvédelmi törvény 36. szakaszának (3) bekezdése, a digitális gazdaságról szóló 2017. évi törvény, a bűncselekményekről és bíróságokról szóló 2013. évi törvény, valamint a súlyos bűncselekményekről szóló 2017. évi törvény egyértelmű jogi keretet biztosít az újbóli megosztáshoz, előírva, hogy az újbóli megosztásnak összhangban kell állnia a 2018. évi adatvédelmi törvényben meghatározott szabályokkal.
57. Az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi, hogy az EU-ból továbbított személyes adatok egyéb célokból történő további feldolgozásával összefüggésben az Európai Bizottság nem értékelte, hogy léteznek-e olyan mechanizmusok, amelyek révén az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságai tájékoztatnák az érintett tagállamok illetékes hatóságait az adatok esetleges további feldolgozásáról. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfelelőségi referenciája azonban ezt figyelembe veendő elemnek tekinti³⁵. Emellett az érintett tagállamok illetékes hatóságainak a bűnüldözésben érvényesítendő adatok további feldolgozásáról történő tájékoztatására szolgáló

³⁵ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfelelőségi referenciáról szóló 01/2021 EDPB ajánlást, 41. pont és 39. lábjegyzet.

mechanizmus megléte szintén olyan elemnek minősül, amelyet a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv megfeleléségi referenciája értelmében figyelembe kell venni³⁶.

58. **Az Európai Adatvédelmi Testület ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy egészítse ki elemzését az Egyesült Királyság bűnüldöző hatóságai számára rendelkezésre álló olyan mechanizmusok meglétére vonatkozó információkkal, amelyek révén értesíthetik az érintett tagállamok illetékes hatóságait az EU-ból továbbított adatok esetleges további feldolgozásáról.**
59. Továbbá a bűnüldöző hatóságok által gyűjtött adatoknak a hírszerző ügynökséggel nemzetbiztonsági célokból történő megosztása tekintetében az ilyen újbóli megosztást lehetővé tevő jogalap a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2008. évi törvény. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi, hogy az Európai Bizottság értékelése nem foglalkozik teljes körűen a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2008. évi törvény 19. szakasza hatályával és rendelkezéseivel, és ez jelentheti az adatok tágabb jellegű további felhasználását, különösen a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2008. évi törvény 19. szakasza (2) bekezdését illetően, amely előírja, hogy *„minden hírszerző szolgálat felhasználhatja a bármely funkciójának gyakorlásával kapcsolatban megszerzett információkat e szolgálat bármely más funkciójának gyakorlásával kapcsolatban”*. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület kiemeli, hogy az adatoknak további feldolgozásuk vagy közlésük során is ugyanolyan szintű védelemben kell részesülniük, mint amikor az adatokat átvevő illetékes hatóság eredetileg kezelte azokat.

3.3. Felügyelet és végrehajtás

60. Az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi, hogy a bűnüldöző hatóságok felügyeletéről az információügyi biztos mellett különböző biztosok együttesen gondoskodnak. A megfeleléségi megállapítások tervezete megemlíti a nyomozati hatáskörök biztosát, a biometrikus anyagok megőrzéséért és felhasználásáért felelős biztosat, valamint a térfelügyelő kamerák biztosát. Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy az EUB ismételten kihangsúlyozta a független felügyelet szükségességét. Különösen fontos a nyomozati hatáskörök biztosa az Egyesült Királyságba továbbított személyes adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos kérdésekben. Az Európai Adatvédelmi Testület úgy értelmezi, hogy a nyomozati hatáskörök biztosa – más igazságügyi biztosokhoz – hasonlóan úgynevezett „igazságügyi biztos”, akit a nemzetbiztonságról szóló fejezettel összefüggésben kell megemlíteni, és hogy ezen igazságügyi biztosok biztos feladataik ellátásakor bírói függetlenséget élveznek. Az Európai Bizottság a nyomozati hatáskörök biztosának hivatalát illetően a határozattervezet (245) preambulumbekkezdésében kifejti, hogy függetlenül, úgynevezett független testületként működik, noha a Belügyminisztérium finanszírozza.
61. Ezen túlmenően a nyomozati hatáskörök biztosának hatáskörébe tartozik a megfigyelési intézkedések utólagos felügyelete is. Úgy tűnik azonban, hogy ebben a funkcióban a nyomozati hatáskörök biztosának feladata, hogy meg nem felelés esetén ajánlásokat tegyen, és értesítse az érintettet, ha a hiba súlyos, és az érintett tájékoztatása a közérdeket szolgálja.
62. Az Európai Adatvédelmi Testület a határozattervezetben nem talált további utalást a biometrikus anyagok megőrzéséért és felhasználásáért felelős biztos, valamint a térfelügyelő kamerák biztosa függetlenségének értékelésére.
63. **Felkérjük az Európai Bizottságot, hogy értékelje részletesebben az igazságügyi biztosok függetlenségét, ideértve azokat az eseteket is, amikor a biztos (már) nem bírói hivatalát tölt be,**

³⁶ Lásd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv szerinti megfeleléségi referenciáról szóló 01/2021 EDPB ajánlást, 40. pont.

valamint értékelje a biometrikus anyagok megőrzéséért és felhasználásáért felelős biztos és a térfigyelő kamerák biztosa függetlenségét.